

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P. s.r.o.**, so sídlom B., IČO: X., zastúpenej JUDr. A. C., advokátkou v B., proti povinnému **M. P.**, bytom D., **o vymoženie 2 157,34 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 16 Er 394/2009, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 13. júla 2010 sp. zn. 5 CoE 229/2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 13. júla 2010 sp. zn. 5 CoE 229/2010 **z r u š u j e** a vec vracia Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prievidza uznesením z 30. marca 2010 č.k. 16 Er 394/2009-10 zamietol žiadosť súdneho exekútora Mgr. D. K. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Uviedol, že oprávnená sa návrhom zo dňa 22.1.2010, doručeným súdnemu exekútorovi dňa 3.2.2010, domáhala vykonania exekúcie proti povinnému na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok zo dňa 31.8.2009, sp. zn. R., ktorým bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť oprávnenej sumu 64 992,02 Sk (2 157,34 €) spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne od 17.7.2008 až do zaplatenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 1 499,79 Sk (49,79 €). Záväzkovoprávny vzťah medzi oprávnenou a povinným, z dôvodu porušenia ktorého došlo k vydaniu rozhodcovského rozsudku, vznikol na základe „Zmluvy o revolvingovom úvere“ uzavretej medzi povinným a oprávnenou dňa 13.2.2007. Prvostupňový súd dospel k záveru, že daný právny vzťah je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve, predmetná zmluva je spotrebiteľskou zmluvou a má charakter spotrebiteľského úveru v zmysle ustanovenia § 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z.

V danom prípade bola rozhodcovská zmluva súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere ako rozhodcovská doložka. V zásade bola daná v doložke voľba možnosti riešiť spor z predmetnej zmluvy buď súdnym konaním alebo v rozhodcovskom konaní, pričom výber spočíva na žalobcovi. Spotrebiteľ však vzhľadom k tomu, že žalobcom v spotrebiteľských úveroch je spravidla veriteľ, ktorý sa domáha plnenia z porušovania zmluvy, potom nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporov v prípadoch, keď žalobu podáva veriteľ, teda oprávnený (á). Výber osoby rozhodcu evidentne uskutočnil sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve. V tejto skutočnosti prvostupňový súd videl nekalú povahu dojednania o možnosti riešenia sporu. Za výrazne jednostrannú a pre spotrebiteľa poškodzujúcu považoval úpravu v rozhodcovskej doložke, podľa ktorej v prípade, že nebude môcť ani jeden z uvedených rozhodcov prevziať funkciu rozhodcu, určí náhradného rozhodcu veriteľ. Aj v prípadoch ak by dlžník osobu rozhodcu namietal, resp. všetkých rozhodcov v rozhodcovskej zmluve uvedených, je výber náhradného rozhodcu znova na veriteľovi. Rozhodca, ktorého si teda vyberá výlučne oprávnený (á), je oprávnený vydať aj bez vypočutia žalovaného rozhodcovský rozsudok, ak sa v žalobnom návrhu uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy. Žalovaný teda spotrebiteľ nemal žiadnu možnosť ovplyvniť tak výber rozhodcu a vyjadriť sa k návrhu. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej doložky ju súd prvého stupňa považoval v celosti za neprijateľnú podmienku a teda neplatnú, pričom poukázal aj na judikatúru Európskeho súdneho dvora. Dôvodil, že predložený rozhodcovský rozsudok vzhľadom na absenciu právomoci rozhodcu v danej veci konať, a to s poukazom na neplatnosť rozhodcovskej doložky, nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul. Pre rozpor exekučného titulu a tým i návrhu a žiadosti o udelenie poverenia nielen s Exekučným poriadkom ale aj úniovým právom, prvostupňový súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia v celom rozsahu.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie oprávnenej uznesením z 13. júla 2010 sp. zn. 5 CoE 229/2010 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu a skonštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. S poukazom na výklad smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách uviedol, že po preskúmaní veci „nezistil nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa ani v jednej z odvolateľom namietaných okolností. V danom prípade súd prvého stupňa vo veci dôsledne aplikoval ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ako aj ustanovenie § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení a vykonal

aj správny výklad citovaných zákonných ustanovení. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne považoval danú zmluvu uzatvorenú medzi účastníkmi zo dňa 13.2.2007 za spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a následne sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa, ktorý rozhodcovskú doložku v danej zmluve vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ vo veci vydal rozhodcovský rozsudok, rozhodca, ktorý konal na základe rozhodcovskej doložky, ktorú súd považuje ako celok za neprijateľnú a tým neplatnú v súlade s ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, súd prvého stupňa v konečnom dôsledku správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na výkon exekúcie“.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená a navrhla ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. Odvolaciemu súdu vytkla, že pri rozhodovaní o podanom odvolaní sa zaoberal skúmaním napadnutého uznesenia výlučne z odvolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., t.j. nesprávneho právneho posúdenia veci. Z iných dôvodov uplatnených v podanom odvolaní uznesenie súdu prvého stupňa neskúmal. Zároveň ani nevyslovil, že uplatnenie ostatných odvolacích dôvodov nie je na mieste, je neprípustné alebo nedôvodné. Tým, že odvolací súd sa výlučne zaoberal skúmaním napadnutého uznesenia z hľadiska správnosti právneho posúdenia, a nie aj ostatnými odvolacími dôvodmi, oprávnenej odňal reálnu a efektívnu možnosť konať pred súdom. Podľa názoru oprávnenej takýto postup odvolacieho súdu je zaťažený vadou zmätočnosti. Odvolací súd vybavil dovolanie formálne odkazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. bez toho, aby prejednal vec v súlade a v rozsahu podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. Samotná aplikácia ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. je v tejto veci sporná, keďže prvostupňové rozhodnutie sa s námietkami oprávnenej v odvolaní vôbec nevyporiadava a teda, pokiaľ odvolací súd odkazuje a stotožňuje sa s odôvodnením tohto rozhodnutia, ide o nepreskúmateľné rozhodnutie odvolacieho súdu. Zvyšnú časť dovolania oprávnená venuje vlastnej právnej argumentácii súvisiacej s rozsahom oprávnení exekučného súdu.

Povinný sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho

pojedaňavania (§ 243 ods. 3 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Pokiaľ dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo uzneseniu, ktorým odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie nevykazuje znaky žiadneho z tých rozhodnutí, prípustnosť dovolania preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodíť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Podstatná časť dovolacích námietok oprávnenej spočíva v zásade v tvrdení, že odvolacím súdom jej bola odňatá reálna a efektívna možnosť konať pred súdom, keď z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu nie je možné zistiť, či a ako sa vysporiadal, okrem správnosti právneho posúdenia veci prvostupňovým súdom, aj s ďalšími odvolacími námietkami.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V spojitosti s § 167 ods. 2 O.s.p. toto ustanovenie primerane platí aj pre odôvodnenie uznesenia súdu. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť o príčinách rozhodnutia právom predvídaným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho

dôvodmi) v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov a teda sa mu odníma možnosť konať pred súdom.

Podľa názoru dovolacieho súdu bolo takouto vadou postihnuté i konanie pred odvolacím súdom v prejednávanej veci.

Z odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia je zrejmé, že odvolací súd sa s odvolacími námietkami dovolateľky v zásade vysporiadal len tým, že v náväznosti na § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu poukázal na odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožnil, a konštatovaním, že po preskúmaní veci nezistil nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa ani v jednej z odvolateľom namietaných okolností. Takéto odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu nezodpovedá požiadavke na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia. V tejto súvislosti preto nemožno inak, len súhlasiť s námietkami dovolateľky, že z takéhoto odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je možné zistiť, či sa odvolací súd okrem uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. zaoberal aj ďalšími štyrmi odvolacími dôvodmi a ako sa s nimi vysporiadal, keďže o týchto odvolacích dôvodoch v rozhodnutí odvolacieho súdu niet žiadnej zmienky. Neexistencia dôvodov súdneho rozhodnutia má za následok jeho nepreskúmateľnosť a tým i jeho nepresvedčivosť, čo je vadou konania, ktorou sa, ako už bolo uvedené, účastníkovi odníma možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je nielen dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania, ale zároveň je tiež okolnosťou, pre ktorú musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. januára 2013

JUDr. Eubor Š e b o, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková